

A Beke Pál Emlékcím tulajdonosai:

Baloghné Bacsa Ibolya és Guitprechné Molnár Erzsébet

Baloghné Bacsa Ibolya bemutatása* Faluház, Bak

A 2014-es év felnőtt kategóriájának díjazottját egyik ajánlója így jellemezte:

„Mindennél fontosabb azonban az a benyomás, amit ez a jó ember tett rám. Semmi hókuszpókusz, semmi dirigensi allűr, nyugalom és türelem, csendes hang, szerénység, s később kiderülő mélyeséges alázat aziránt, amit csinál. És hát az a csendesen megfogalmazott hitvallás a szakmáról, amit közben egy-két félmondattal, aztán az interjú végén elmondott – eszembe juttatta Pali példázatát arról, hogy ki/mi a népművelő? Nos, ez az aszszony éppen ilyen, megcsinálja, amit kell, s természetesnek tartja, hogy a háttérben maradva tervezi, szervezi a következő lépéseket (a takarítástól a köszönőlevélig, a segítők dicséretéig), miközben a fellépők learatják a babérokat, a házigazda notabilitások büszkélkednek a történetekkel, s a jelenlévők nagyrészt jól is érzik magukat...”

Hogy mindenki számára érthető legyen, Pali példázatát idézem a Méltóságkereső (297. oldal) könyvből:

„Régóta a fejemben van, s most végezetül elmesélem, hogy valamikor régen, még józsefvárosi művelődésház-igazgató koromban fejembe vettem, hogy a vasárnap délelőtti múzeumkerti térzenéink esti párját is megcsinálom. Kerestem néhány karmestert és zenekart, akikkel kidolgoztunk egy népszerű, de mégis igényes hangversenyfüzért. Kölcsönkértem valamelyik iskolából azt a néhány száz széket, a szomszédos Rádiótól vagy ötven kottaállványt és kottalámpát, egy másik művelődési háztól a dobogót. Ezeket persze aznap délután oda, és még aznap éjjel vissza kellett szállítsunk. Kialakítottam az áramforrást, és minden alkalommal a helyszínre vezettük az energiát. A fák lombkoronáiba reflektorokat rejtettünk. Sok estén keresztül próbáltuk, hogy miként lehetne a fénnel a legszebb lombsátrat varázsolnunk magunk fölé. Onnan lógattuk le a hangosításhoz szükséges mikrofonokat is. A műszereket persze el kellett takarnunk, s erre egy kicsi, összehajtható házikót csináltattam. Mindehhez még raktárok kellettek, a zenészeknek és a szólistáknak öltöző, és még mindenféle eszközök és egyre több pénz.

Lett minden, aztán lett műsorfüzet is. Am mire kinyomtattuk, néhányan lemondták. Hamar újat kellett csinálnunk. Nem részletezem konfliktusaimat a helyszínt biztosító múzeum főigazgatójával és portásaival, a kertészettel, a rendőrséggel. Még az időjárás volt a legkegyesebb hozzám. Ma már különben is mindegy a sok munka és a sok megaláztatás. A koncertsorozat sikerült, néhány nyáron át 6-8 estén keresztül zajlott. Megtettem tehát, amit kigondoltam. Talán még élnek néhányan, akik emlékeznek rá, és akiknek örömet szereztek a szombat esti hangversenyeim.

Mert persze úgy gondoltam, hogy az enyém. Am az első műsor befejezésekor már látszott, hogy tévedtem. Hiszen a koncert végén hosszan tartó taps köszöntötte a zenészeket, a szólistákat, a karnagyot, a közreműködő kórust. Még elvonuláskor követően is visszatapsolták őket. Megérdemelték, hiszen gyönyörűen muzsikáltak. De engem persze senki nem köszöntött. Ott álltam a két-háromszáz fős közönség mögött, és rájöttem valamire. Megértettem, hogy attól, hogy nem tapsolnak meg, hogy nem hajlongok a reflektorfényben, az öröm és a köszönet nekem is szól.

* Elhangzott a „Méltóságkereső” címmel megrendezett Beke Pál emlékkonferencián, 2015. február 5-én, a TIT Stúdió Egyesület Zsombolyai utcai székhelyén. A konferenciát a Beke Pál Emlékcímet alapító szervezetek – a Civil Közösségi Házak Magyarországi Egyesülete, a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzati Társaság, a Közösségfejlesztők Egyesülete, a Magyar Comenius Társaság, a Nemzeti Művelődési Intézet és a Települési Gyermekönkormányzatokat Segítők Egyesülete – szervezték.

Hogy a közönség ezt nem sejtí, vagy hogy pontos legyenek, közülük senki sem tudja? – kit érdekel.

Elegendő, ha én magam tudom.”

Egy kis (közel 1700 lakosú) településen él a Beke Pál Emlékcím felnőtt kategóriájának 2014. évi nyertese.

Nem idevalósi, hanem férjhez menetele után került a faluba. Éppen ezért nagy dolog, hogy nemcsak befogadták ebbe, az itt élő közösségbe, hanem egyik vezetőjük, irányítójuk, terveik, álmaik megvalósítója lett. Ma már a fiatalok közül senki nem mondaná meg, hogy „betolakodó”, egykor „idegen” lakosa a településnek, hiszen minden – a civilekkel kapcsolatos – programnak, ötletnek szervezője.

Olyan ember, aki mindig jelen van, lehet hozzá fordulni: segíti, jó tanácsokkal támogatja a település civil lakosságát. Művelődésszervező – szakmáját tekintve –, de magamagát inkább koordinátornak tartja, aki megteremti a háttérrel a falu több egyesületének működéséhez.

Vannak nagyon régi – akár 120 évre visszatekintő egyesületek is – ezen a helyen, de sok újonnan szerveződő közösség is egyre többet hallatja a hangját.

Művelődésszervezőként legfontosabb feladatának a környék hagyományainak megőrzését tartja. Ezért mesél boldogan a szüreti felvonulásról, a Márton-napi sütés-főzésről, a kézművesek kiállításáról, a pusztai búcsúról, a falu amatőr festőjéről. Nagy figyelmet fordít arra is, hogy a jövő nemzedéke is lehetőséget kapjon arra, hogy a mai kor kihívásainak megfeleljen. Éppen ezért szervez a nyári szünidőben táncbort, önismereti és nyelvi tábor. Neki ez az élete.

Teszi mindezt szinte a semmiből, mert anyagi segítség alig-alig kerül terveik megvalósításához. Így ő egy személyben az igazgató, a takarító, a technikus, a könyvtáros is. Sokat pályáznak, de az így elnyert összeg sem elegendő mindenre. Szükség van szponzorokra is; dicséretes, hogy a település munkaadói és a vállalkozók is hozzájárulnak a sikerhez.

Talán sikeréhez, népszerűségéhez éppen ezek vezetnek. Teszi a dolgát ennek a kisközösségnek a megmaradása érdekében. És ő szerényen megmarad a háttérben.

Az ifjúsági kategória díjazottja Guitprechné Molnár Erzsébet

Guitprechné Molnár Erzsébet bemutatása*

A Beke Pál Emlékcím ifjúsági kategóriájának díjazottja hosszú évek óta jelen van a közéletben. Első perctől fogva fontosnak tartotta azt, hogy a felnövekvő ifjúság megtalálja a helyét mindig változó társadalmunkban. Teszi mindezt azért, hogy abban a térségben, ahol él, megmaradjanak a fiatalok, aktív polgárai legyenek településüknek.

Szerencsés helyzetben volt, mert már első munkahelye is lehetőséget adott arra, hogy kapcsolatba kerüljön velük. Népművelő végzettséggel művelődésiház-igazgatóként kezdett, majd már egész település vezetésére kérték fel. Így lett előbb tanácselnök, majd a rendszerváltozás után polgármester, később pedig a kistérségi és megyei szervezet elnöke. Ma közösségfejlesztő szakembernek hívja magát. Kitartó, lelkes, szívós fajta ember, nem adja fel a küzdelmet, mindig többet akar elérni. Manapság új, innovatív vidékfejlesztési programokat indít, együttműködéseket koordinál és a közösségi tervezés módszerével megalkotott közösségi stratégiák megvalósítását segíti az őt körülvevő térség fejlődése érdekében, a térségben élőkkel együtt. Számos projekt kezdeményezője és elindítója, amelynek többsége valamilyen meglévő probléma megszüntetésére irányul.

Miközben felnőtteknek oldja meg a problémáit, nem felejtette a fiatalo-

kat, gyerekeket se. Nagyon jól tudja, hogy a generációk közötti különbségeket valamilyen módon orvosolni kell, megszüntetésükre megoldásokat kell találni. Mindnyájan ismerjük azoknak a kistelepüléseknek a problémáját, ahol kevés vagy nincs is munkahely a felnövekvő nemzedék számára, ezért elhagyják lakóhelyüket, s máshol, legtöbbször városokban próbálnak szerencsét. Ennek megoldására indította el és dolgozik most is a „hazatérés program”-ban.

Pali egy 1992-es januári konferencián találkozott vele először, s ennek a találkozásnak emléket állított a Méltóságkereső című könyvében. Egy rövid részletet idézek belőle:

„Ezen a konferencián beszéltem először a franciaországi települési gyermek- és ifjúsági önkormányzatokról. Lehetőségem révén belebeszéltem erről a mikrofonba egy szünetet átkötő konferanszié során. Még szállingóztak a kései kávézók, amikor a terem mélyéről kipattant a pódiumra egy hölgy és elmondta, hogy míg én itt mindenféle távoli példákat idézek, náluk ilyen már évek óta működik.” (107-108. oldal)

A konferenciát követően az érdeklődők ellátogattak erre a településre, s itt született meg a magyarországi gyermekönkormányzatiság. Ezt követően az első franciaországi út lehetőséget adott arra, hogy létrejöjjön a *Települési Gyermekönkormányzatokat Segítők Egyesülete*, melynek hosszú évekig elnöke volt. A díjjal az ifjúságért, az ifjúság érdekében végzett munkáját köszönjük meg.

MENYHÁRT ILDIKÓ: 1961. március 10-én születtem Mátészalkán. Fehérgyarmaton éltem 1996. június 1-jéig. Itt jártam általános és középiskolába. Érettségi után a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola magyar-könyvtár szakát végeztem el. Első munkahelyem 1984-től a fehérgyarmati művelődési központ volt. Innen kerültem a helyi Petőfi Sándor Közgazdasági Szakközépiskolába könyvtárosnak. Közben az iskola diákönkormányzatát segitettem. Ez idő alatt két gyermekem született: Péter (1985) és Dávid (1989). Első férjem, gyermekeim apja, 1989 szeptemberében autóbalesetben elhunyt. 1993 nyarán talákoztam Beke Pállal egy franciaországi tanulmányút során. Gyermekönkormányzatok működését tekintettük meg. Ez a találkozás megpecsételte mindkettőnk sorsát. 1996-ban Budapestre költöztem a gyermekeimmel. Azóta is itt élek és dolgozom. 2002-ben szereztem kiegészítő diplomát az ELTE BTK magyartanári szakán. Jelenleg egy pesterzsébeti szakközépiskolában tanítok magyar nyelvtant és irodalmat, a humán munkaközösség vezetője vagyok és osztályfőnök.